
Onderwerp:	Giften aan mensen in de bijstand
Datum	30 december 2020
Partij:	Plan!
Bijlage:	76
Ingekomen brief griffie:	30 december 2020
Antwoord college	19 januari 2021

Geacht college van burgemeester en wethouders

Afgelopen week hebben we kunnen lezen dat de rechter het beroep dat een vrouw had aangetekend wegens het terugvorderen van ruim 7000 euro door gemeente Wijdemeren, ongegrond heeft verklaard. Aanleiding voor het terugvorderen van dit bedrag door de gemeente was, dat de vrouw die sinds 2015 een bijstandsuitkering ontving, jarenlang boodschappen cadeau had gekregen van haar moeder. De vrouw had dermate hoge vaste lasten dat ze nauwelijks in staat was zelf nog boodschappen voor levensonderhoud te kunnen bekostigen. Ondanks de ophef die hierover zelfs tot in de Tweede Kamer ontstaan is, stelt gemeente Wijdemeren weinig opties te hebben vanwege de wettelijke regels.

Een bijstandsgerechtigde is wettelijke verplicht om giften en daarmee ook giften in de vorm van levensmiddelenartikelen te melden. Naar aanleiding van het incident in gemeente Wijdemeren hebben wij de volgende vragen aan u:

1. We lezen dat in gemeente Amsterdam, bijstandsgerechtigden giften tot een bedrag van 1200 euro per jaar niet hoeven te melden bij de klantmanager van de gemeente. Hebben gemeentes beleidsvrijheid als het gaat om giften die gedaan worden aan een bijstandsgerechtigde? En zo ja, hoe gaat gemeente Helmond daarmee om?
2. Wat zijn de consequenties voor de uitkering als een bijstandsgerechtigde in gemeente Helmond een of meerdere giften meldt?
3. Indien (gemelde) giften in de vorm van levensmiddelenartikelen aanleiding mochten zijn tot een korting op de bijstandsuitkering, bent u dan bereid dit inhumane beleid te herzien?
4. Mocht de korting onder de vorige vraag aan de orde zijn, kunt u dan verklaren waarom bijstandsgerechtigden wel gebruik kunnen maken van het aanbod van de voedselbank, maar geen levensmiddelen mogen ontvangen van derden zonder gekort te worden op uitkering?

Met vriendelijke groeten,
Sacha van Lierop, Gerard Bosch
& Ine Warmerdam, plan!

Antwoord van het college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede:

In de afgelopen weken is er veel publiciteit geweest rond de door u genoemde casus. Om u wat inzicht te geven in de dilemma's waar gemeenten tegenaan lopen bij het bepalen of een gift vrijgelaten kan worden is deze blog van mevrouw Evelien Meester van Stimulansz lezenswaardig:

https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/kennispartners/stimulansz/terugvordering-vanwege-ontvangen-boodschappen.15597507.lynkx?tid=TIDP550079XC111CDF24C8C4B88BC44D26904463A42YI5&utm_campaign=BB_NB_Dagelijks&utm_medium=email&utm_source=SMG&utm_content=1224_08-01-2021

Verder zien wij in de landelijke politiek inmiddels diverse initiatieven om gemeenten meer vrijheid te geven bij het vrijlaten van giften voor mensen in de bijstand. Wij zijn blij met deze initiatieven. Ze sluiten aan bij wat we in Helmond steeds proberen te doen: maatwerk leveren en per individueel geval bekijken wat er mogelijk is.

1. We lezen dat in gemeente Amsterdam, bijstandsgerechtigden giften tot een bedrag van 1200 euro per jaar niet hoeven te melden bij de klantmanager van de gemeente. Hebben gemeentes beleidsvrijheid als het gaat om giften die gedaan worden aan een bijstandsgerechtigde? En zo ja, hoe gaat gemeente Helmond daarmee om?

De Participatiewet geeft gemeenten een bepaalde mate van beleidsvrijheid bij het vrijlaten van giften aan een bijstandsgerechtigde. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de vrijlating niet onbeperkt kan zijn, omdat de bijstand het karakter van een vangnet heeft.

In Helmond is maatwerk het uitgangspunt. Wij laten een gift vrij als het verantwoord is in het kader van de uitkering. Daarbij kijken we naar de bestemming (bijvoorbeeld in het geval van levensmiddelen) en de hoogte van de gift. Op basis van de persoonlijke omstandigheden wordt bekeken of de ontvangst van de gift leidt tot een bestedingsniveau dat hoger is dan met de bijstand verenigbaar is.

2. Wat zijn de consequenties voor de uitkering als een bijstandsgerechtigde in gemeente Helmond een of meerdere giften meldt?

Dat hangt van de situatie af. Op basis van de persoonlijke omstandigheden, wetgeving, het gemeentelijk beleid en jurisprudentie wordt beoordeeld of de gift:

- Vrijgelaten kan worden, of
- Als inkomen in mindering gebracht moet op de uitkering, of
- Bij het vermogen van de bijstandsgerechtigde moet worden opgeteld.

3. Indien (gemelde) giften in de vorm van levensmiddelenartikelen aanleiding mochten zijn tot een korting op de bijstandsuitkering, bent u dan bereid dit inhumane beleid te herzien?

Zoals in het antwoord op vraag 1 al is aangegeven is maatwerk het uitgangspunt. Per situatie wordt beoordeeld of een gift vrijgelaten kan worden. Er zijn bij ons geen gevallen bekend waarbij levensmiddelen tot problemen hebben geleid met de uitkering.

4. Mocht de korting onder de vorige vraag aan de orde zijn, kunt u dan verklaren waarom bijstandsgerechtigden wel gebruik kunnen maken van het aanbod van de voedselbank, maar geen levensmiddelen mogen ontvangen van derden zonder gekort te worden op uitkering?

De bijstand is een vangnetregeling. Bij de beoordeling van de vraag of een gift vrijgelaten kan worden wordt gekeken of de gift proportioneel is. Ofwel: is het bestedingsniveau door ontvangst van de gift hoger dan met de bijstand verenigbaar is? Om bij de voedselbank (of in het geval van Helmond bij Super Sociaal) terecht te kunnen moeten mensen aan bepaalde voorwaarden voldoen. De voedselbank c.q. Super Sociaal beoordeelt of iemand aan de voorwaarden voldoet. In het algemeen kan worden gezegd dat wanneer iemand aan de voorwaarden van de voedselbank of Super Sociaal voldoet, er geen sprake zal zijn van te grote toename van het bestedingsniveau. Vrijlating ligt dan dus voor de hand. Zoals ook gemeld bij vraag 3 zijn er in Helmond geen gevallen bekend waarbij dit tot problemen heeft geleid.

Burgemeester en wethouders van Helmond

*Mevr. P.J.M.G. Blanksma-Van den Heuvel
burgemeester*

*H.J. de Ruiter
secretaris*